

IT-STYRNING

Regler för användning och hantering av programvaror och programvarulicenser

Mål och syfte

Reglerna är framtagna i enlighet med Statskontorets riktlinjer i skriften *Statliga myndigheters hantering av programvarulicenser 2007:11* i avsikt att främja korrekt hantering och användning av programvaror och programvarulicenser inom Karlstads universitet.

Reglerna arbetades fram 2013 av en arbetsgrupp inom It-avdelningen och Ledningskansliet. De förankrades inom It-beställarrådet samt att medlemmarna i It-forum gavs möjlighet att lämna synpunkter.

Revisionshistorik

Datum	Handläggare	Genomförd revidering
2013-02-20	Claes Asker	Ursprungsversion
2015-03-12	Claes Asker	Avsnitt <i>Inventering av programvaror</i> har lagts till på grund av införande av automatiserad licensinventering.
2018-12-14	Claes Asker	Rollerna som lokalt licensansvarig och programvarusamordnare har avvecklats

Beslut	RB 24/15	Dnr.	C2015/175	Ersätter	C2013/52
Giltighet fr.o.m.	2013-02-20	t.o.m.	tillsvidare	Handläggare	Claes Asker

Regler för användning och hantering av programvaror och programvarulicenser

Definitioner

Med *programvara* avses körbart program/applikation för dator och liknande hårdvara.

Med *programvarulicens* avses tillåtelse från tillverkare/leverantör att bruka dennes programvara i enlighet med gällande avtal och villkor.

Användning av programvaror och programvarulicenser

Medarbetare

- Det åligger varje enskild medarbetare att i sin egen användning av universitetets programvaror och programvarulicenser följa upphovsrätten, upphovsrättsinnehavarnas särskilda villkor, de villkor som publiceras på universitetets programvaruwebb samt universitetets interna policyer och regler.
- Installation av programvaror som ligger utanför universitetets generella programvaruutbud bör ske i samråd med förvaltningsledare för it-arbetsplats¹.
- Privatägda programvaror och programvarulicenser samt gratisprogramvaror avsedda för privat bruk får inte installeras i universitetets datorer i strid med dessa regler och *Allmänna regler för informationssäkerhet vid Karlstads universitet*. Tveksamheter ska diskuteras med förvaltningsledare för it-arbetsplats¹.
- Medarbetare får endast använda universitetets programvaror och programvarulicenser i privat dator i det fall avtal med leverantören tillåter detta och då nyttjandet sker i samband med arbete för universitetets räkning.
- Universitetets programvaror och programvarulicenser får inte användas för kommersiellt bruk.
- Programvaror och licenskoder ska hanteras på ett sådant sätt att otillbörlig användning förhindras.
- Vid avslutad anställning/avslutat uppdrag vid universitetet ska all programvara tillhandahållas av universitetet avinstalleras från privata datorer.

¹ <https://inslaget.kau.se/universitetet/it-styrning/systemforvaltning/it-arbetsplats>

Studenter

- Det åligger universitetets studenter att i sitt eget nyttjande av universitetets programvaror och programvarulicenser följa upphovsrätten, upphovsrättsinnehavarnas särskilda villkor, universitetets interna policyer och regler samt de villkor som publiceras på universitetets programvaruwebb.
- Universitetets programvaror och programvarulicenser får inte nyttjas för kommersiellt bruk.
- Programvara och licenskoder ska hanteras på ett sådant sätt att otillbörlig användning förhindras.
- Efter avslutade studier ska all programvara tillhandahållen av universitetet avinstalleras, såvida inte licensavtalet medger fortsatt användande.

Påföljder

Upphovsrättsintrång

Programvara anses vara "litterära verk" och omfattas därför av upphovsrätten. Den som utan lov använder sig av ett skyddat verk – såsom användande av programvara utan licens eller ett nyttjande utöver vad licensen anger – är skyldig till upphovsrättsintrång med straffsats upp till två års fängelse. Till sådan påföljd kan kopplas skadestånd och förverkande av eventuell programvarulicens.

Anställda

Då en anställd hanterar programvara i strid mot universitetets regler, kan påföljden för detta innebära arbetsrättsliga påföljder. En anställds regelöverträdelse kan i yttersta fall medföra uppsägning eller avsked.

Student

Då en student hanterar programvara i strid mot universitetets regler, kan påföljden för detta innebära att studenten stängs av från universitetets it-resurser. Regelöverträdelse kan också bli ett fall för disciplinnämnden.

Överträdelse

Överträdelse av universitetets licensregler hanteras i enlighet med gällande *Allmänna regler för informationssäkerhet vid Karlstads universitet*.

Hantering av programvaror och programvarulicenser

Införskaffning

- Vid införskaffning av programvara ska befintliga interna avtal och villkor först kontrolleras på den gemensamma programvaruwebben.
- Möjligheten att använda öppen programvara ska alltid övervägas.
- Programvaran ska i möjligaste mån stödja öppna standarder.
- Enstaka programvaruinköp ska hanteras av förvaltningsledare för it-arbetsplats².
- Vid övriga behov och inköp ska möjlig samordning undersökas via förvaltningsledare för it-arbetsplats².
- Inköp ska ske enligt interna ramavtal eller statliga ramavtal om sådana avtal finns. Vid tecknande av större avtal ska heltäckande sitelicenser tecknas där det är administrativt och ekonomiskt fördelaktigt. Där heltäckande sitelicenser inte är möjligt att teckna ska möjligheten att använda licensserver eftersträvas.

Installation

Inom universitetet ska installationer av programvara endast utföras av personer som tilldelats sådan behörighet. Programvaruinstallation får inte utföras utan att giltig licens finns för respektive installation.

Avinstallation/borttagning

Medarbetare

Vid avslutad anställning/avslutat uppdrag vid universitetet ska all programvara tillhandahållen av universitetet avinstalleras av medarbetaren själv från privata datorer.

Studenter

Efter avslutade studier ska all programvara tillhandahållen av universitetet avinstalleras av studenten själv från privata datorer, såvida inte licensavtalet medger fortsatt användande.

Okklarheter

Medarbetare

Då okklarheter och oegentligheter uppstår vad gäller hantering av programvara och programvarulicenser, ska följande tjänster/funktioner konsulteras i nämnd ordning: programvaruwebben (<http://kau.se/programvaror>), förvaltningsledare för it-arbetsplats².

Studenter

Studenter ska ta del av information som publiceras på programvaruwebben

² <https://inslaget.kau.se/universitetet/it-styrning/systemforvaltning/it-arbetsplats>

(<http://kau.se/programvaror>), då frågor kring programvaruanvändningen uppstår.

Säkerhet

Aktuell säkerhetsuppdatering av en programvara ska alltid användas i enlighet med Regler för användning av Karlstads universitets it-resurser (RB 122/12).

Inventering av programvaror

Varje datorutrustning som ägs av Karlstads universitet och som har programvara installerad vars licens hör till något av universitetets licensavtal, ska ha funktion för automatiserad inventering. Inventeringen ska endast bokföra universitetets licenser samt hårdvarans bestyckning. Programvara vars licens hör till något av universitetets licensavtal får inte installeras eller finnas installerad i datorutrustning utan funktion för automatiserad inventering.

Undantag kan ske för datorutrustning som av någon funktionell anledning måste undantas från automatiserad inventering (se *Handläggningsordning för användning och hantering av programvaror och programvarulicenser*).